

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 03-02-2021
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPANBK
Sagsnr.: 2007933
Dok. nr.: 1577284

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 29. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 84 (L 134 – Forslag til lov om epidemier (epidemiloven)) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V), Ellen Trane Nørby (V), Sophie Løhde (V), Jane Heitmann (V), Martin Geertsen (V), Marlene Ambo-Rasmussen (V).

Spørgsmål nr. 84:

”Ministeren bedes stykke for stykke redegøre for, hvorfor § 49 ikke er omfattet af reglerne om domstolsprøvelse.”

Svar:

Det bemærkes, at da de foreslåede bestemmelser om fysiske og juridiske personers oplysningspligter i § 49 ikke udgør administrativ frihedsberøvelse, vil de ikke være omfattet af de foreslåede regler vedrørende domstolsprøvelse af foranstaltninger, der har karakter af frihedsberøvelse, jf. lovforslagets § 64. Der redegøres nærmere for de foreslåede bestemmelser i § 49 nedenfor.

Lovforslagets § 49 handler om fysiske og juridiske personers oplysningspligt. Det følger af det foreslåede § 49, stk. 1, at fysiske personer er forpligtet til efter anmodning fra Styrelsen for Patientsikkerhed at afgive personoplysninger, herunder oplysninger om deres forudgående opholdssted i ind- eller udland samt navn og kontaktoplysninger på de personer, som vedkommende har været i nær kontakt med.

Det følger af det foreslåede § 49, stk. 3, at juridiske personer er forpligtet til efter anmodning fra Styrelsen for Patientsikkerhed at afgive personoplysninger, herunder oplysninger om personnummer, kontaktoplysninger på ansatte eller medlemmer samt oplysninger om deres færden. Hvis en virksomhed drives som en enkeltmandsvirksomhed, påhviler oplysningspligten efter 1. pkt. den enkelte virksomhedsejer.

Styrelsen for Patientsikkerhed kan alene i relevant omfang anmode om oplysninger efter bestemmelserne, og kun når det er nødvendigt med henblik på at hindre udbredelse af eller smitte med en alment farlig eller samfundskritisk sygdom, jf. lovforslagets § 49, stk. 1, 2. pkt., og § 49, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås desuden i lovforslaget, at fysiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning fra Styrelsen for Patientsikkerhed om at afgive oplysninger efter forslagens § 49, stk. 1, og juridiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning efter forslagens § 49, stk. 3, vil kunne straffes med bøde, jf. forslagens § 65, stk. 2.

Indsamling af personoplysninger fra myndigheder, institutioner og sundhedspersoner efter de foreslåede bestemmelser i § 49, stk. 2, er som udgangspunkt baseret på frivillighed. Da det imidlertid kan ske, at en fysisk person eller en juridisk ikke vil samarbejde med styrelsen, og da oplysningerne vil kunne være af stor betydning for styrelsens

smitteopsporing, vurderes det som følge heraf at være nødvendigt at indføre en egentlig oplysningspligt og at fastsætte, at manglende overholdelse af denne pligt kan straffes (med bøde). Styrelsen for Patientsikkerhed vil i givet fald kunne politianmelde den fysiske eller juridisk person, som ikke overholder sin oplysningspligt.

I forhold til fysiske personer vil det eksempelvis kunne komme på tale, hvis en person, der er ansat i sundhedssektoren eller i øvrigt færdes blandt sårbare grupper i den pågældendes daglige arbejde, ikke vil bidrage til styrelsens smitteopsporing.

Såfremt Styrelsen for Patientsikkerhed foretager politianmeldelse af en fysisk eller juridisk person, vil politiet og anklagemyndigheden behandle sagen i henhold til strafferechtsplejens regler. Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 49, foreslås det, at fysiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning fra Styrelsen for Patientsikkerhed om at afgive oplysninger efter forslaget § 49, stk. 1, og juridiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning efter forslaget § 49, stk. 3, vil kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 65, stk. 2.

Særligt i forhold til bødeniveauet bemærkes det, at Rigsadvokaten bl.a. har fastsat vejledende bødetakster for undladelse af at efterkomme et påbud om undersøgelse, indlæggelse, isolation eller behandling efter den gældende epidemilovs § 5, stk. 1 og 2, der foreslås videreført med de foreslåede bestemmelser i § 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, og § 18, stk. 1. De gældende vejledende bødetakster for at overtræde et påbud om at lade sig undersøge, indlægge, isolere eller behandle er fastsat til 3.500 kr.

Sundhedsministeriet finder anledning til at præcisere, at det ligeledes forudsættes, at bødeniveauet for fysiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning efter den foreslåede § 49, stk. 1, i udgangspunktet vil være 3500 kr. i førstegangstilfælde.

Særligt for så vidt angår juridiske personers undladelse af at efterkomme en anmodning efter forslaget § 49, stk. 3, bemærkes det, at det følger af § 29, stk. 3, i den gældende epidemilov, at der ved udmåling af bøder til erhvervsdrivende efter forskrifter, der udfærdiges i henhold til loven, skal tages hensyn til antallet af ansatte i virksomheden på gerningstidspunktet. Ved udmåling af bødeniveauet i både førstegangstilfælde og gentagelsestilfælde vil der således skulle skelnes mellem små og mindre virksomheder (1-9 ansatte), mellemstore virksomheder (10-49 ansatte) samt store virksomheder (50 ansatte eller derover). Det normale bødeniveau vil som følge heraf i førstegangstilfælde som udgangspunkt skulle forhøjes med henholdsvis 100 % for mellemstore virksomheder og 300 % for store virksomheder, hvor virksomhedens størrelse er afhængig af antallet af ansatte. Disse niveauer vil som udgangspunkt blive forhøjet i 2. gangstilfælde med 100 % for de små og mellemstore virksomheder og med 150 % for store virksomheder. I tredje gangstilfælde vil niveauerne for de respektive virksomhedskategorier som udgangspunkt skulle forhøjes med 50 % i forhold til niveauerne i 2. gangstilfælde.

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 65, stk. 3, vil der i regler, der udstedes i medfør af loven, kunne fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Bestemmelsen viderefører i det væsentlige de gældende bestemmelser i epidemilovens § 29, stk. 2 og 3, og der er med lovforslaget således ikke tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand.

Det er imidlertid Sundhedsministeriets opfattelse, at ovennævnte beregningsprincipper, som er baseret på erhvervsdrivendes manglende overholdelse af regler, der fastsættes i medfør af loven, også bør finde anvendelse ved udregning af bøder i anledning af manglende overholdelse af erhvervsdrivendes undladelse af at efterkomme anmodninger fremsat af Styrelsen for Patientsikkerhed efter det foreslåede § 49, stk. 3.

Det er på den baggrund Sundhedsministeriets opfattelse, at der ved udmåling af bøder for virksomheders overtrædelse af den foreslåede § 49, stk. 3, bør tages hensyn til antallet af ansatte i virksomheden på gerningstidspunktet.

Dette vil have til formål at sikre, at bøder for de største virksomheder også bliver økonomisk følelige på samme måde som for mindre virksomheder, så de får samme præventive effekt. Sanktionsniveauet for overtrædelserne bør derfor kunne tage højde for forskelle mellem virksomhedernes størrelse, således at eventuel bøde også vil være følelig for store virksomheder med mange ansatte og ikke fremstår som økonomisk ubetydelig i lyset af virksomhedens størrelse.

Det bemærkes, at der ikke med den foreslåede § 49 ændres ved, at den pågældende vil kunne anmode om at få et eventuelt bødeforelæg prøvet i retten.

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 49, stk. 2, som fastsætter, at myndigheder, institutioner og sundhedspersoner er forpligtet til efter anmodning fra Styrelsen for Patientsikkerhed at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. og omsorgsjournaler, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens beslutning om at træffe foranstaltninger i medfør af kapitel 5, bemærkes det, at bestemmelsen giver styrelsen hjemmel til at indhente de journaloplysninger, som måtte være nødvendige for, at styrelsen kan få en sag herom tilstrækkeligt oplyst og dermed sikre det fornødne grundlag for at kunne træffe sådanne foranstaltninger. Til sammenligning har Styrelsen for Patientsikkerhed i forbindelse med styrelsens tilsynsvirksomhed ligeledes hjemmel til at kunne indhente de oplysninger, herunder journaloplysninger, der er nødvendige for tilsynet, fra de personer og myndigheder, som styrelsen fører tilsyn med. Der henvises i den forbindelse til sundhedslovens § 213 a, stk. 1, og § 6, stk. 1 og 2, i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

For så vidt angår de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i § 49, stk. 4 – 6, bemærkes det, at der ikke i forbindelse med udmøntning af disse bestemmelser vil kunne fastsættes regler, som har karakter af frihedsberøvelse. Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 83 for en nærmere beskrivelse af bestemmelserne i § 49, stk. 4 – 6.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Annette Baun Knudsen